

Mučan

20

brezplačno glasilo Občine Muta

• april 2012 • letnik IX • številka 20

- občina
- javni zavodi
- društva
- župnija
- Muto so ponesli v svet
- mladi talenti
- kmetijstvo
- gospodarstvo
- naša potepanja
- za najmlajše
- obletnice
- **priloga: 18. občinski praznik Občine Muta**

Županov kotiček

Drage občanke, spoštovani občani!

Čeprav je bil osnutek proračuna za leto 2012 dan v javno obravnavo že 22. 12. 2011 na 9. redni seji OS Občine Muta, je predlog proračuna še vedno v fazi sprejemanja.

Osnutek je bil obravnavan na vseh odborih, prav tako smo ga usklajevali kar štirikrat z vsemi predstavniki občinskega sveta, vendar žal nismo našli skupnega dogovora. Glede na nove okoliščine in glede na varčevalne ukrepe Vlade RS in na priporočila Ministrstva za finance je pripravljen nov predlog proračuna Občine Muta za leto 2012, ki je pripravljen v skladu s priporočili Vlade in je varčevalno naravnan tudi z vidika zadolževanja, ki je potrebno, da izpeljemo projekte, ki so že v teku, in projekte, ki so sofinancirani s strani države in EU.

Tako znašajo skupaj predlagani prihodki v letu 2012 3.492.571 EUR in so povečani z indeksom 106 % v primerjavi z letom 2011.

Predlagani odhodki znašajo 4.256.635 EUR. Da uravnotežimo prihodkovno in odhodkovno stran in če želimo realizirati ključne projekte, ki smo si jih zastavili, se moramo dolgoročno zadolžiti za 736.540 EUR v letu 2012. Če smo v letu 2011 največ sredstev porabili za pripravo investicij (odkup zemljišč, projektna dokumentacija, gradbena dovoljenja), lahko rečemo, da bomo v letu 2012 in naprej te projekte tudi fizično izvajali in izvedli.

Naj omenim najbolj ključne projekte, ki se bodo začeli izvajati v letošnjem letu, če bo predlog proračuna kot tak tudi sprejet.

Ti ključni projekti so:

- zaključek projekta Kocerod,
- odvajanje in čiščenje komunalnih odpadnih voda in varovanje vodnih virov na povodju reke Drave (kanalizacija s čistilno napravo),
- rekonstrukcija javne poti JP 774030 Gortina nad trgovino Sezam,
- kanalizacija Gortina,
- zaključek projekta »Drava kot priložnost«,
- prenova javne razsvetljave,
- ureditev trških jeder,
- kolesarske poti v Dravski dolini,
- ureditev vodooskrbe v Občini Muta - fizična izvedba.

Spoštovane občanke in občani, vsi vemo, da je tudi letos potreb in želja veliko več, kot so realne možnosti, vendar žal tudi občine bodo lahko potrošile le toliko, kolikor bodo skupaj z državo ustvarile.

Z zagotovostjo lahko trdim, da je tokratni predlog proračuna maksimalno varčevalno naravnan na vseh področjih. Saj smo se omejili - znižali materialne stroške vseh uporabnikov proračuna.

Na koncu naj poudarim še to, da Vlada RS v začetku aprila 2012 sprejema rebalans državnega proračuna za letošnje leto, kar bo zagotovo vplivalo tudi na izvedbo našega proračuna.

Seveda pa kljub težki situaciji predlagam, da projekte, ki so v teku, prav tako projekte, ki jih načrtujemo, poskušamo realizirati v čimvečji meri v obdobju 2012-2016, saj so neobhodno potrebni za rast in razvoj naše lokalne skupnosti.

Ob 18. prazniku Občine Muta izrekam iskrene čestitke vsem cenjenim občankam in občanom. Prisrčne čestitke tudi Prostovoljnemu gasilskemu društvu Muta ob 130. jubileju.

Župan, Boris Kralj

Beseda urednice

Spoštovane bralke in bralci Mučana!

Pred nami je 18. občinski praznik, pot do vas pa je našla 20. številka Mučana. Mnogo dogodkov se je pripetilo od takrat, ko je Mučan nazadnje izšel. V uredniškem odboru smo se potrudili in vam v tokratni izdaji zajeli tiste najpomembnejše.

Seveda smo znova veliko pozornosti namenili že prej omenjenemu občinskemu prazniku in vam tako prilagamo program le-tega ter vas prisrčno vabimo, da si med peštrim dogajanjem izberete kaj zanimivega za vas. Prav tako smo več pozornosti namenili Prostovoljnemu gasilskemu društvu Muta, ki v tem letu praznuje častitljivo 130. obletnico svojega delovanja. Poleg vsega tega prinaša Mučan zanimive intervjuje s področja gospodarstva, glasbe in športa. Poleg vsega naštetega boste bralci izvedeli še več o dogajanju v šolah, vrtcu, župniji in v občinski upravi.

Ponovno vam ponujamo vsebine v že ustaljenih rubrikah in upamo, da vam bo 20. številka Mučana popestrila prihajajoče praznike. V uredništvu si želimo, da nam boste pošiljali še več dobrih prispevkov, ki jih bomo lahko predstavili našim bralcem. Zahvaljujemo se vam, ker še vedno radi prelistate Mučana in verjamemo, da bo tako tudi v prihodnje, če bomo vsi mi v uredniškem odboru dobro delali.

Ob mednarodnem prazniku dela, 1. maju, pa voščimo vsem in želimo veliko delovnih uspehov in prijetnega prvomajskega praznovanja.

Mateja Tandler

Občina

Občina Muta na poti k energetske učinkovitosti

Občina Muta z otvoritvijo SONČNE ELEKTRARNE (15. 12. 2011) na strehah Osnovne šole Muta, Vrtca Muta in telovadnice dokazuje, da se je aktivno vključila v boj proti podnebnim spremembam in povečevanju energetske varnosti.

Podjetje BISOL Group je med številnimi ponudbami za oddajo streh za postavitev sončnih elektrarn izbralo prav ponudbo Občine Muta in s tem Občino Muta uvrstilo med občine, ki dajejo velik pomen ohranjanju okolja.

Sončna elektrarna z nazivno močjo 232 kilovatov je sestavljena iz 946 polikristalnih silicijevih modulov in bo letno proizvedla toliko električne energije, kot je letno porabi 65 gospodinjstev. Posledično bo zmanjšana poraba fosilnih goriv. Za kar 153 ton pa bo manjša količina izpustov ogljikovega dioksida v ozračje.

K zmanjšanju onesnaževanja okolja in porabe energije pa smo z investicijami pripomogli tudi na drugih področjih.

V oktobru 2011 smo aktivno pristopili k plinifikaciji Občine Muta z zemeljskim plinom, ki je okolju prijaznejši od fosilnih goriv. Priključeni so že prvi objekti v občini (šola, vrtec, občinska stavba,

gasilski dom, večstanovanjski objekt in dva stanovanjska objekta).

V kotlovnici OŠ Muta je postavljena tudi kogeneracija, ki bo letno proizvedla toliko električne energije, kot je letno porabi 17 gospodinjstev.

V Vrtcu Muta je bilo zamenjano stavbno pohištvo ter dodatno izoliran ovoj stavbe in strop proti podstrešju. Po pridobljenih izračunih naj bi bil letni strošek ogrevanja za vrtec pod 3000,00 € (za primerjavo cca. 3000 l kurilnega olja).

To je začetek aktivnega vključevanja Občine Muta k zmanjšanju porabe energije in onesnaževanja okolja, nadaljevali bomo s plinifikacijo in izvedbo prenove javne razsvetljave.

Obisk iz Amerike

Sredi marca so nas pri uri angleščine obiskali trije učitelji iz Amerike. Za dobrih 45 minut so nam popestrili pouk. Najprej se je vsak predstavil, nato pa smo se igrali različne miselne igre. Vsaka od teh je bila zanimiva. Ker učitelji v slovenščini niso znali povedati ničesar, je bila ura za nas še toliko bolj pestra, saj smo lahko pokazali naše znanje iz angleščine. Ob koncu pouka so nam pokazali tudi

nekaj zanimivosti iz angleškega tabora, ki uspešno poteka že nekaj let. Udeležijo se ga lahko otroci med 13. in 15. letom. Predstavitve se mi je zdela zelo zanimiva, zato to leto razmišljam o udeležbi na tem taboru. Več o programu lahko najdete tudi na spletni strani www.Englishcamp.si.

Vesna Glazer, 9. a

Junaki našega časa – kdo so in zakaj?

Na OŠ Muta je v mesecu februarju potekal šolski otroški parlament pod naslovom Junaki našega časa. Predstavniki šolske skupnosti so se udeležili tudi regijskega parlamenta v Dravogradu, kjer so se srečale osnovne šole Koroške regije ter poročale o sprejetih sklepih na temo Junaki našega časa. 2. aprila pa se je predsednik šolske skupnosti udeležil še nacionalnega otroškega parlamenta v Ljubljani. Na šolskem otroškem parlamentu je sodelovala ravnateljica Anita Ambrož, ki je učencem spregovorila o vrednotah, medse pa smo povabili tudi dva prostovoljca. Povabljen član gasilskega društva, g. Železnik, je povedal, da je junak našega časa tisti, ki prostovoljno nudi pomoč in svojo nalogo opravi pogumno in zanj ne zahteva plačila. Prostovoljka, ki je voditeljica skupin za samopomoč, ga. Olga Isak, pa je povedala, da je prostovoljstvo VREDNOTA in tudi način življenja, ki bogati človekovo osebnost in čuti do sočloveka. Poudarila je, da je junak našega časa tudi vsak osnovnošolec, ki v šoli ali v svojem okolju pokloni prijazno besedo, nasmešek ali stisk roke sočloveku.

Naši učenci so na parlamentu sprejeli veliko sklepov. Poglejmo le nekatere:

- Junak je lahko le tisti, ki je vzor ljudem v svojem pozitivnem vedenju. Junak je tista oseba, ki pogumno naredi to, kar je težko narediti. Predvsem je pomembno, da so junaki dober vzgled vsem ljudem in da se zavzemajo za človeške vrednote, kot sta prijaznost in poštenost.
- Učenci, ki nudijo učno pomoč vrstnikom na naši šoli, so prav tako junaki našega časa. Svoje delo opravljajo prostovoljno in darujejo svoj čas.
- Učenci so kmalu ugotovili, da so junaki našega časa tudi starši. Povedali so, da jim veliko pomeni, da grede starši s svojimi otroki na sprehod in jim pogledajo domačo nalogo.

*Zapisali predstavniki šolske skupnosti:
Tinkara, Natalija, Katja, Eva, Rudi in Anže ter
mentorica Marija Lisec*

Očistimo Slovenijo v enem dnevu

V petek, 23. 3. 2012, smo tudi učenci OŠ Muta

sodelovali v vseslovenski čistilni akciji. Zbrani po razredih smo s svojimi razredniki odšli proti gozdu. Razredniki so nam podali navodila in nam razdelili vreče, v katere smo kasneje odlagali odpadke. Našli smo veliko različnih odpadkov, tudi takšnih, ki nikakor ne sodijo v naravo. Odpadke smo ločili in jih razporedili v različne vreče. Presenečeni smo bili, saj smo našli res veliko odpadkov. Veseli smo, da smo lahko naredili nekaj dobrega za naš planet. Radi bi ga ohranili čistega. Lepo bi bilo, če bi vsak skrbel, da ne bi metal nevarnih in drugih odpadkov v naravo. Tako bi naš planet ostal urejen in ne bi bilo toliko problemov zaradi onesnaženosti.

Urška Ramšak, 8. b

Zeliščarski krožek na OŠ Muta

Že od 7. razreda obiskujem zeliščarski krožek. Pri tem krožku ne le spoznavamo zdravilna zelišča, ampak se učimo iz njih pripraviti čaje, mazila, olja, začimbe in celo zeliščna mila ter kopalne soli. Vsako leto se lotimo tudi priprave ognjičevega mazila, ki ga lahko uporabljamo za različne poškodbe, praske, opekline ali pike žuželk. Večkrat smo že izdelovali

zeliščne šopke in jih razstavili. Vse izdelke tudi lepo dekoriramo.

Pri zeliščarskem krožku smo na zabaven način spoznali že veliko zanimivega in koristnega o zeliščih, zato ga zelo rada obiskujem.

Enya Pleterski, 9. a

Materinski dan

V petek, 23. marca, smo učenci OŠ Muta našim dragim mamam in babicam pripravili prireditev. Odvijala se je v telovadnici OŠ Muta, kjer je veliko gostov (predvsem mamic in babic) radovedno spremljalo naš nastop. Na prireditvi smo nastopili učenci OŠ Mute, seveda pa so nam nastop s svojimi pesmicami polepšali tudi najmlajši »sončki« iz vrtca. Mislim, da so lahko mame zelo ponosne na svoje otroke, ki smo se poskusili zanje čim bolj potruditi. Po prireditvi smo učenci obiskovalcem prireditve na stojnicah ponudili tudi pestro izbiro naših ročnih izdelkov. Prostovoljni prispevki so bili namenjeni šolskemu skladu.

Katja Verhnjak, 8. b

Razstava Zgodovina obrtništva na Muti

Zgodovina obrti je neločljivo povezana s človeško kulturo in civilizacijo. Predstavlja nosilni sestavni del kulturnega in civilizacijskega razcveta človeštva in jo lahko brez pretiravanja označimo kot enega najboljsežnejših področij človeške dejavnosti v boju za obstoj. Zgodovinski viri poročajo, da so se v današnji slovenski prostor v zgodnjem srednjem veku priselili številni obrtniki iz nemških krajev. Domača obrt je bila prvotno omejena zgolj na kmete, z njo so se ukvarjali, kadar jih nista zaposlovala živinoreja in poljedelstvo.

V petek, 23. 3. 2012, je v šolski knjižnici potekala otvoritev razstave z naslovom Zgodovina obrtništva

na Muti. To najstarejšo obrt v tem kraju je obiskovalcem predstavil gospod Mirko Kogelnik. Voden ogled razstave je potekal tudi v sredo, 28. 3. 2012, ko je bila razstava namenjena širšemu krogu obiskovalcev. Z razstavo so organizatorji želeli obuditi spomine na obrtne mojstre, živeče na Muti in okolici, ter njihove, nekatere že skoraj pozabljene poklice. Na ogled so postavili pomočniška spričevala, mojstrska spričevala, obrtne liste in nekatere druge listine. Razstavljeno gradivo so dopolnili s številnimi fotografijami, ki prikazujejo življenje na tem območju nekoč.

Organizatorji razstave

Spodbujajmo otroke k branju

Ker se na naši šoli zavedamo pomena branja za otrokov razvoj, smo na začetku šolskega leta staršem poslali dopis o skupnem načrtnem spodbujanju učencev k branju. Ena izmed oblik branja je tudi branje za bralno značko, ki je lansko leto praznovala že petdeseto obletnico. Da bi k branju pritegnili čim več učencev, smo letos uvedli tekmovanje med razrednimi skupnostmi. Ob

zaključku šolskega leta bomo slovesno razglasili razred z največ bralci.

Na šoli poteka tudi projekt Naša mala knjižnica, v katero so vključeni učenci od 2. do 6. razreda. Učenci berejo knjige slovenskih avtorjev, založba Sodobnost pa je vsakemu sodelujočemu učencu podarila delovni zvezek, ki ga pridno rešujejo.

V mesecu septembru so učenci 7. razredov v okviru projekta Rastem s knjigo obiskali Knjižnico Radlje. Učenci so v delavnicah spoznavali poslanstvo splošnih knjižnic, vzajemni katalog COBISS/OPAC, pogovarjali so se o pomenu branja in se včlanili v knjižnico. Ob koncu srečanja je vsak sedmošolec prejel knjigo pisateljice Dese Muck Blazno resno o šoli.

V mesecu aprilu bomo za učence 1. razredov v knjižnici pripravili prireditev. Učenci, ki sodelujejo v Naši mali knjižnici, bodo zaigrali igrice Snežaki korenjaki, vsak učenec bo dobil člansko izkaznico, Društvo Bralna značka pa jim za razredno branje podarja knjigo O Jakobu in Mici.

Do meseca maja bomo zaključili z reševanjem knjižnično-muzejskega MEGA kviza, ki ga pripravlja

Knjižnica Otona Župančiča iz Ljubljane. Kviz smo reševali v okviru medpredmetnih povezav. Učenec Sašo Kočivnik je bil nagrajen s knjižno nagrado za prispevek pri natečaju knjižnično-muzejskega MEGA kviza.

V sodelovanju s Knjižnico Radlje ob Dravi na šoli že četrto leto potekajo čajanke ob knjigah. Učenci pred čajanko berejo knjige na določeno temo, nato pa se o knjigah in temi pogovorijo na sproščenem srečanju z gostom. V letošnjem šolskem letu so se učenci z Mijom Levačičem, članom društva Žarek upanja, pogovarjali o alkoholizmu, svoje izkušnje iz heroinskega pekla je z njimi delil Zlatko Blažič, o ljubezni in spolnosti so kramljali s študentkama medicine, zapletene odnose med mladostniki in starši pa jim je pomagala razumeti socialna pedagoginja Sonja Božič. Srečanja ob knjigah in čaju bodo učenci tudi letos zaokrožili na prireditvi »Vau, dobra knjiga!« v mesecu maju.

Naj nas pri branju spremljajo besede iz letošnje poslanice ob 2. aprilu, mednarodnem dnevu knjig za otroke: »Kadar zgodbe beremo, pripovedujemo ali poslušamo, urimo svojo domišljijo, skorajda kakor da bi jo vzdrževali z vajo. Nekega dne se bo katera od teh zgodb zagotovo vrnila v naše življenje in nam prinesla ustvarjalno rešitev za težavo, ki nam bo stala na poti.«

*Jožica Lauko, knjižničarka
Majda M. Lesjak, prof. slovenščine*

Plavanje v Zrečah

Tudi to leto je društvo Sožitje Zg. Dravske doline poskrbelo, da so učenci OŠPP Muta in varovanci VDC Muta s svojimi spremljevalci preživeli lep in koristen dan v bazenu v Zrečah. Sodelovanje med OŠ, VDC in Sožitjem je torej prava pot, da osebam s posebnimi potrebami omogočimo čim boljše življenje. Ker pa to ni bilo prvič, so se učenci in varovanci tega dne že zelo veselili. Ta dan se učenci niso učili v učilnici, pač pa so matematiko in slovenščino ter delo v delavnici zamenjali za vadbo v vodi, ki je še posebej pomembna za tiste s prizadeto motoriko. Plavanje je namreč dejavnost, ki omogoča samostojnost pri gibanju, krepí telesno sposobnost in ugodno vpliva na duševno počutje.

Ker tovrstnih oblik dela ni nikoli preveč, so bili učenci in varovanci toliko bolj veseli in zadovoljni. Za njihovo veselje in srečo pa so seveda poskrbeli njihovi spremljevalci, ki so znova dokazali, da

se z igro v vodi, smehom in korajžo stkejo nitke prijateljstva, ki so danes še kako potrebne.

Tanja Štefl, spec.ped.

Plavanje v Zrečah

Tematski vrtovi na Srednji šoli Muta

Letošnje šolsko leto smo se na naši šoli odločili, da bomo z dijaki okoljevarstvenega programa pripravili tematske vrtove. Vključili smo se v projekt ŠOLSKI EKOVRT, ki so ga pripravili na Inštitutu za trajnostni razvoj. Postali smo člani biodinamičnega društva Ajda, ki nam nudi strokovno pomoč. Mokrišni vrt

smo napravili že lansko šolsko leto meseca maja in ga sedaj le še dograjujemo. V načrtu imamo še pripravo zelenjavno jušnega in zeliščnega vrta. Sadni vrt, ki že obstaja, bomo le še dopolnjevali z nekaterimi sadikami. Za najrazličnejše brenčeče žuželke nastaja ob pomoči hišnika, Ivana Janiša, hotel za koristne žuželke, ki jim nudi ustrezna zatočišča. Te žuželke hkrati oživljajo vrt, uničujejo večino škodljivih žuželk, oprahujejo cvetove in poskrbijo za naravno ravnotežje v vrtovih. V današnjem času veliko otrok preživi v računalniškem svetu, neposrednega stika z naravo in pridelovanja hrane na okolju prijazen način je čedalje manj. Šolski ekovrt je pomemben sodoben učni in vzgojni pripomoček. Spremljanje rasti in razvoja rastlin (in živali) ter skrb zanje dijakom pomeni dragoceno izkušnjo, ki popestri morda včasih presuhoparno predstavljene učne vsebine.

Mag. Karmen Ketiš

Gledališka dejavnost na Srednji šoli Muta Smrkci obiskali vrtec na Muti

Dijakinje Srednje šole Muta, smer predšolska vzgoja, so navdušile otroke v Vrtcu Muta z igrico Smrkci iščejo zaklad. Nastopili so ata Smrk, Smrketa, Gargamel, Klada in Glavca. Igro so napisali in pripravili za nastop pri pouku dramatizacije pod mentorstvom profesorice Anice Ačko. Vsi dijaki v razredu so bili vključeni v pripravo, saj so sami izdelali sceno, poskrbeli za rekvizite in oblačila. S svojimi nastopi bodo to pomlad razveseljevali otroke v koroških vrtcih.

A. Ačko

Smrkci se kar niso mogli posloviti od radovednih otrok.

Dijaki Srednje šole Muta so se dokazali v veščinah sporazumevanja in dosegli zavidljiv uspeh

Dijaki Srednje šole Muta so se v oktobru pod mentorstvom ravnatelja Bogomirja Likarja in profesorice Andreje Breznik udeležili nacionalne simulacije Evropskega parlamenta za mlade v Državnem zboru v Ljubljani. Pomerili so se s petimi slovenskimi šolami, zasedli poslanske klopi in se preizkusili v vlogi govorcev. Po nagovoru predsednika Državnega zbora so v uvodnih govorih kandidirali za predsednika Evropskega parlamenta predstavljali vizijo svoje poslanske skupine, razvila se je prava razprava, polna argumentov. Sledilo je

podeljevanje nagrade Saharov za človekove pravice. Naši dijaki so zastopali Borisa Pahorja, navdušili komisijo in bili skupaj z Gimnazijo Ptuj nagrajeni s potovanjem v Strasbourg, kjer se bodo v aprilu pomerili z ostalimi 500 dijaki iz celotne Evrope. Zanje je bila to velika izkušnja, pokazali so veliko mero resnosti, sodelovanja in dobre organizacijske ter retorične sposobnosti.

Andreja Breznik, prof.

Interju

Radi slišimo zgodbe o uspehu. In ljudje, ki jih s svojim delom in ustvarjalnostjo pišejo, nas navdihujejo in pritegnejo. Eden takih je Bojan Breznik. Bojan Breznik je osnoval svoje podjetje, ki ga nadvse uspešno tudi vodi. Njegovo podjetje sodeluje z največjimi podjetji v avtomobilski industriji v Evropi. Inovativno delo je ena največjih prednosti in kvaliteta ter način dela podjetja Bojana Breznika. Uspelo mu je ujeti korak z najboljšimi, torej vstopiti tam, kjer se zahteva noviteta, inovativnost za ohranjanje konkurence na tržišču in to v najboljših evropskih partnerskih podjetjih.

Z veseljem se je odzval vabilu in odgovoril na vprašanja za naš časopis. Najbrž bo mnogim zanimivo prebrati del njegove zgodbe, kako živi in izvedeti kaj novega o njegovem delu.

Ste eden najuspešnejših poslovnežev na našem ožjem in širšem območju, pravzaprav ste poznani po vsej Sloveniji. Kako in s čim ste začeli?

Začel sem leta 1991 v domači garaži, in sicer s proizvodnjo enostavnih orodij za brizganje plastičnih mas.

Kakšen je bil začetek?

Obrtno dovoljenje sem dobil junija leta 1991, ko se je začela vojna za osamosvojitve. Tudi sam sem sodeloval kot vojak v vojni za Slovenijo. Po povratku me je čakalo zelo težko obdobje. Takrat je bil čas za iskanje novih poslov zelo neugoden, saj je bil jugoslovanski trg zaprt in s pomočjo prijateljev sem počasi poiskal delo v tujini.

S čim se zdaj ukvarjate?

Danes je naša glavna dejavnost proizvodnja zahtevnih orodij za brizganje plastičnih mas, vedno več pa delamo na razvoju novih izdelkov in tehnologij na področju brizganja optičnih delov in mikro brizganja. Vzporedno pa razvijamo tudi novo linijo LED svetil za zunanjo in notranjo uporabo. Polega tega pa vsa leta zelo veliko vlagam v dobre delovne pogoje za zaposlene in v vrhunsko strojno opremo, kar je pogoj za dobro in inovativno okolje.

Od kod črpate ideje?

Kot sistemski dobavitelji delamo na razvoju izdelka od same zasnove pa vse do izvedbe projekta in v takšnem procesu so potrebne dobre ideje, ki pa nam jih na srečo še nikoli ni zmanjkalo. Naš vir idej so izkušnje iz preteklosti in znanja, ki jih pridobivamo s stalnim usposabljanjem.

Kdo so vaši poslovni partnerji in kako ste jih našli? Kako ohranjate dobre odnose z njimi?

Naši glavni partnerji so podjetja s področja avtomobilske industrije in podjetja, ki se ukvarjajo z razvojem in proizvodnjo svetil za zunanjo in notranjo uporabo. Zadnja leta podjetja iščejo nas, zato bi to vprašanje namenil svojim kupcem. Dobra kvaliteta, zanesljivost in seveda primerna cena so glavni pogoji za dobre odnose s poslovnimi partnerji. Zelo pomembna so tudi prijateljstva, ki si jih pridobiš skozi čas.

Zaradi vas je veliko ljudi prvič slišalo za Muto.

Veliko poslovnih partnerjev in prijateljev smo gostili in mislim, da nad našim krajem in dobro hrano ni bil nihče razočaran.

Kje lahko občina, lokalna skupnost pripomore k lažjemu poslovanju in uspehu podjetništva?

Na prav vseh področjih, žal pa podjetništvo v našem okolju ni prva izbira.

Kakšna je vizija razvoja vašega podjetja v prihodnje, če ni poslovna skrivnost?

Moja vizija je razvoj in proizvodnja tehnološko zahtevnih orodij in uporaba le-teh v naši proizvodnji.

Dober delavec je tudi pomembno gonilo uspešnega podjetja, koliko jih imate zaposlenih?

Za vsako podjetje je dober sodelavec najmočnejši člen v proizvodni verigi, v podjetju nas dela 7. Trudim se, da s svojim odnosom in obnašanjem do sodelavcev ustvarim dobro delovno okolje, ki je pogoj za uresničevanje zastavljenih ciljev.

Kaj je po vašem mnenju ključ do uspeha?

Dobre ideje, dobro okolje in družina, ki poskuša razumeti, da ima delovni dan 16 ur.

Dober poslovnež kot magnet pritegne druge, je vzgled. Ali se dober poslovnež rodi ali se razvije? Kdaj ste začutili uspešnega menedžerja v sebi, se še vedno razvijate?

Sam se nimam za menedžerja, saj večino dneva preživim v delovni obleki in tako nisem vzgled sodobnim podjetnikom.

Imate kaj prostega časa, kako ga preživite in kako ter s čim si polnite baterije?

Prostega časa imam premalo, se pa trudim, da ga preživim z družino na kakšnem potovanju ali pa dopustu.

Petra Placet

130 let Prostovoljnega gasilskega društva Muta

Ročna brizgalna iz leta 1882, ko se je začelo organizirano gasilstvo na Muti.

V Sloveniji je v primerjavi z drugimi deželami prostovoljno gasilstvo zelo razvito. Gasilska društva so cenjena, gasilci pa spoštovani med ljudmi. Začetek Prostovoljnega gasilskega društva Muta sega v leto 1882, ko je takratna Občina Muta kupila prvo ročno brizgalno. Prostovoljno gasilsko društvo se je navkljub raznim družbenim spremembam, ki so pretresale Slovenijo, obdržalo celih 130 let. To je znak, da so gasilska društva človeku vedno potrebna in vedno bodo. Vsem našim gasilskim slabostim navkljub, ki pa tudi obstajajo, je gasilec reševalec in je v vsakem trenutku pripravljen pomagati bližnjemu. V zadnjem desetletju, natančneje leta 2007, je v gasilskem društvu prišlo do velikih sprememb, saj sta se združila Prostovoljno industrijsko gasilsko društvo Muta in Prostovoljno gasilsko društvo Muta. Lep gasilski dom je zrcalo kraja, zato smo se v jubilejnem letu lotili temeljite prenove gasilskega doma in nabavili novo gasilsko cisterno. Le s sodobno gasilsko opremo ter stalno pripravljenostjo gasilcev lahko dajemo krajanom Mute občutek varnosti. Prostovoljna gasilska društva so na podeželju velikokrat hrbtenica družabnega življenja in sosedске pomoči. Verjamem, da ste vsi člani društva dobri gasilci in vedno pripravljeni pomagati drugim.

Naše društvo deluje kot javna gasilska služba v Občini Muta in opravlja gasilsko službo v nekaterih delovnih organizacijah, s katerimi ima posebno pogodbo. Danes društvo šteje 182 članov, od tega je 140 operativnih članov in članic, 23 je gasilskih veteranov in kar 30 mladih. Mladi so zelo aktivni. Mladina v društvu deluje v okviru mladinske komisije. V letu 2011 se je mladinska komisija na novo preoblikovala, zamenjal se je predsednik

komisije in tudi mentorji. Zadali so si veliko ciljev, ki so jih skozi leto uspešno izvajali. Začeli so s pripravami na tekmovanja v gasilskošportnih tekmovalnih disciplinah. Na tekmovanju so v skupini mladincev dosegli 4. mesto, v skupini pionirjev pa 3. mesto, kar je prineslo uvrstitev na regijsko gasilsko tekmovanje, kjer so se uvrstili na državno gasilsko tekmovanje, ki bo v naslednjem letu. Tradicionalnega mladinskega kviza so se udeležile kar 4 enote, dve od njih sta se uvrstili na regijski mladinski kviz. Na vajah so opravili kar 290 ur. Mladinska komisija je sodelovala tudi na prireditvi »ŠPORT ŠPAS«, kjer so mladi mladim pokazali gasilske veščine. Za dobro opravljeno delo jim je društvo omogočilo kopanje v Termah Ptuj.

Članice v društvu niso zgolj »lepotna izboljšava«, kot bi nekdo to imenoval. V celotnem delovanju društva je ženska roka še kako potrebna. Za red in čistočo skrbijo tako v gasilskem domu kot tudi v gasilskem muzeju. Čeprav aktivno ne sodelujejo v intervencijah, pa redno vadijo tudi te veščine. Najmanj dvakrat letno izvedejo »praktične vaje«, kjer se usposabljaajo za gašenje in druge intervencije. Kaj pa več? V zimskem času, ko ni prijetno vaditi zunaj, pripravljajo razne delavnice, kjer se seznanjajo z novostmi in drugimi aktualnimi dogodki.

Glavna dejavnost Prostovoljnega gasilskega društva Muta je gotovo operativno delo. Včasih je to bilo gašenje. S tehnološkim in tudi drugim razvojem pa se pojavljajo vedno nove nevarnosti, ki se jim morajo gasilci zoperstavljati tako na preventivnem kot operativnem področju.

Pa pogledjmo, kaj se je v letu 2011 dogajalo:

- 4 požari v domačem okolju
- 2 požara v soseščini
- 1 razlitje gnojnice
- 1 reševanje krave
- 1 reševanje mačke
- 1 poplavljen klet
- 1 razlitje nafte
- 1 intervencija zaradi okvare na električnem drogu

Gasilskega tekmovanja, ki je sestavni del usposabljanja, so se udeležile tri enote.

Da bi lahko uspešno intervenirali, so potrebne vaje v razmerah, izhajajoč iz požarne ogroženosti.

Tako se usposabljaajo v prostorih bivše karavle v Bistriškem jarku, ki je postalo osrednje vadišče širšega pomena.

Pa pogledjmo, koliko ur prostovoljnega dela so opravili gasilci v preteklem letu:

• vzdrževanje gasilskega doma	480 ur
• vzdrževanje gasilskih vozil in gasilske tehnike	370 ur
• razna dela v kraju	561 ur
• komunalna dela	202 uri
• priprave za gasilsko tekmovanje za pokal Mute	270 ur
• vaje skupno	659 ur
• administrativno delo	585 ur
• skupaj	2927 ur

Več o zgodovini PGD smo opisali v brošurah, ki smo jih izdali ob prejšnjih jubilejih.

Ob visokem jubileju se v imenu gasilskega društva zahvaljujem vsem članom, ki so tako sedaj kot tudi v preteklosti ustvarjali pogoje za uspešno delo. Enaka zahvala velja tudi vsem občanom za njihov prispevek k razvoju društva.

Vsem občanom Mute želim ob občinskem prazniku v imenu Prostovoljnega gasilskega društva Muta vse najboljše, z željo, da se srečujemo le ob jubilejih in nikoli ob nesrečah.

*Predsednik PGD Muta,
Janez TRATNIK*

Obnova Oničeve hiše na Gortini

Oničeva hiša pred obnovo

Oničeva hiša po obnovi

Lansko leto je Gortino zaznamoval poseben dogodek. To je bilo obnavljanje Oničeve hiše. Ta objekt je bil pred 2. svetovno vojno last velike Oničeve kmetije, ki je bila že v tistih časih dobro živinorejsko in poljedelsko usmerjena. Povojni časi so prinesli drugi sistem in ta hiša se je razlastninila in se kasneje uporabljala za bivanje sezonskih delavcev, pred dobrimi dvajsetimi leti pa je Občina Radlje ob Dravi v to hišo nastanila stanovalce. Pred dobrimi desetimi leti je Občina Muta odkupila Oničevo hišo od Hmezada v stečaju. Starejši ljudje na Gortini so mi povedali, da je bila ta hiša več desetletij v slabem stanju. Številni Gortinčani so že kar nekaj časa izražali željo, da se ta hiša obnovi, določeni pa so za to obnovo imeli pomisleke, ali ne bi bilo bolje to hišo porušiti, tudi o tem se je več let govorilo.

Kot predstavnik lokalne skupnosti Gortina sem menil, da moram sprejeti odločitev. Glede na to,

da je to ob cerkvici Sv. Štefana edini skupni objekt, ki je Gortini še ostal, kjer se lahko dobijo mladi, kjer imamo sestanke, vaje za prireditve in volitve, se je moja odločitev pridružila tistim, ki so želeli, da se Oničeva hiša obnovi. Glede na trenutne razmere v Sloveniji in svetu mislim, da je bila moja odločitev pravilna. Preko stanovanjskega odbora sem zagotovil sredstva za material, za delo pa smo Gortinčani poskrbeli udarniško, prav tako smo prostovoljno prispevali hrano in pijačo za delavce. Obnovo Oničeve hiše smo si na začetku zastavili enostavneje, vendar je kasneje delo in neizmerna volja Gortinčanov pokazala, da je iz te zapuščene hiše nastal po mojem mnenju eden najlepših starih obnovljenih objektov daleč naokrog.

Po skupnih delovnih akcijah na Gortini ni nastal samo lep objekt, ampak se je tu zgodilo lepo prijateljsko druženje dobrih ljudi in sem prijetno presenečen, da smo v današnjih časih uspeli

opraviti tako obsežno prostovoljstvo, vloženega je bilo več kot 1000 ur dela.

Dogodek smo zaključili in proslavili z »likofom« in lepo nedeljo na Gortini.

Kot predstavnik lokalne skupnosti Gortina se zahvaljujem vsem, ki ste prostovoljno prispevali delo in material, vsem gospodinjam, ki so nam

prostovoljno prispevale in pripravljale hrano, vsem sponzorjem, ki so prispevali pijačo, hrano in druge prispevke, hvala tudi umetnikoma za vrhunsko umetniško delo, sliko logotipa Gortine. Hvala vsakemu, ki je kakorkoli prispeval k obnovi Oničeve hiše.

Rudi Koležnik

Namiznoteniški klub Muta

»Začetek namiznega tenisa na Muti beležimo v letu 1957, ko smo v prostorih skladišča na Sp. Muti postavili dve mizi in si uredili zasilno telovadnico,« je povedal Štefan Šoštarec, trenutno najstarejši igralec namiznega tenisa na Muti. V naslednjih letih so se kot igralci Mute predstavili Mirko Likar, Silvo Likar, Hrabro Tratnik in dekleti Simona Šoštarec in Simona Pušnik.

NTK Muta deluje v novejšem času od leta 1998

Med pobudniki ponovne oživitve kluba sta bila predvsem Mirko Likar in Jože Mesnerter še nekateri starši. Prvi predsednik je tako postal Mirko Likar, nasledil ga je Adolf Struc, njega pa Darko Sahornik. V teh letih so medalje (teh je preko 80) na državnih prvenstvih, turnirjih pod okriljem Zveze ter na mednarodnih tekmah za klub osvajale Melita Verhnjak, Zala Miklavc, Andreja Fesel, Metka Zupančič, Anja Garmut in druge občasne članice NTK Muta ter fantje Matic Slodej, Ožbej Poročnik, Boštjan Kraser, Nejc Stramec in Mitja Verdnik.

Na državnem prvenstvu za člane 2011 je Matic Slodej v paru z Darkom Jamškom osvojil prvo mesto, pred nekaj tedni pa so na članskem prvenstvu Republike

Slovenije za leto 2012 osvojile Zala Miklavc (NTK Muta) v paru z Natalijo Lužar (NTK Ljubljana) drugo mesto, Melita Verhnjak (NTK Muta) in Vesna Rojko (NTK Muta) pa tretje mesto.

Že dve leti članice in člani igrajo v prvi slovenski namiznoteniški ligi.

Kaj pa podmladek?

V zadnjem letu smo na državnih prvenstvih v vseh kategorijah osvojili 6 zlatih, 5 srebrnih in 7 bronastih medalj. V mlajših kategorijah imamo torej zelo velik potencial. Če bomo imeli možnost tako delati naprej, se lahko v novi sezoni nadajamo novih medalj iz uradnih turnirjev, TOP in državnih prvenstev, kakor tudi mednarodnih tekmovanj kot so Varaždin, Zagreb ali Alpe Adria turnirji. To je prvi cilj, ki smo si ga zastavili v vodstvu kluba, in delali bomo na tem, da ga skupaj z našimi mladimi tekmovalkami in tekmovalci, njihovimi starši, člani društva ter s pomočjo Športne zveze Muta, Občine Muta in številnimi sponzorji in donatorji kluba tudi uresničimo.

Predsednik kluba, Bojan Miklavc

Čezmejno sodelovanje

Ogled najstarejše hiše Rosenhof v Radljah

Planinsko društvo Bricnik iz Mute že vse od leta 1995 sodeluje s Planinskim društvom iz Lipnice - Leibnitz v Avstriji. Začelo se je čisto naključno.

Takratni predsednik Planinskega društva Lipnice ing. Alois Gamperl je še v času svojega službovanja rad zahajal v Slovenijo. Te stike je želele obdržati in na neko lepo nedeljo se je na Sv. Jernej usrečal s Karlijem Mihevom in Alojzom Erštejem. Beseda je dala besedo in dogovorili so se za sestanek, kjer bi se konkretno dogovorili o načinu sodelovanja. Na tem sestanku sem bil prisoten tudi sam in še istega leta smo imeli prvi skupni izlet. Odšli smo na Uršljo goro ali Olševo, natanko se ne spominjam več. Temu so sledili vsakoletni izleti, po eden v naše in eden v njihove hribe. Na ta način smo naši člani obiskali že lepo število vrhov v sosednji Avstriji, ki jih brez tega sodelovanja najbrž ne bi nikoli. To druženje smo kasneje nadgradili z vsakoletnim srečanjem upravnih odborov obeh društev, kar uspešno gojimo še naprej.

Prav o vsakoletnih srečanjih upravnih odborov društev želim napisati nekaj več, saj je to oblika sodelovanja, ki je pri nas in v naši okolici redka, je pa še kako koristna. Mi smo se pri tem že veliko naučili, prav tako trdijo tudi naši partnerji. No, med tem časom smo podpisali še listino o partnerski povezanosti, pri nas temu rečemo pobratenje.

Naj opišem, kako potekajo takšna srečanja upravnih odborov. Člani obeh upravnih odborov se dobimo običajno v mesecu oktobru, ko je glavna planinska sezona že končana, enkrat pri nas, drugič pa na njihovem področju. Ogledamo si kulturne in turistične zanimivosti določenega kraja, izbira je naloga gostitelja. Tako smo si v Lipnici, ne boste verjeli, pred leti ogledali muzej kopalnic in stranišč. Najstarejši primerki so stari tudi do 200 let, muzej pa je last družine, katere prednik je bil vodoinštalater in je imel ob renoviranjih priložnost zanimive eksponate ohraniti. Predlani smo si v sklopu teh obiskov ogledali grad Zeckau v bližini Lipnice z bogato in dobro ohranjeno notranjostjo ter rimske izkopenine v bližini gradu.

Pri nas so si člani njihovega upravnega odbora pred leti ogledali Repnikovo galerijo ter muzej, sledil je sprejem pri županu. Obiskali smo stari grad po gozdni učni poti, zaključek pa smo imeli

pri Matiju. Eden od njihovih obiskov je bil ogled hidroelektrarne v Vuzenici, ogled Slomškove sobe ter cerkve Sv. Nikolaja.

Lani smo imeli predviden ogled Kalvarije in dvorca v Radljah, ogled Rosenhofa - Rožnega dvora, to naj bi bila najstarejša hiša v Radljah, ter za zaključek ogled Vodne učne poti Dobrava. Žal nam je izredno slabo vreme z močnim sneženjem to preprečilo. Ogledali smo si samo Rosenhof, pa zato tega bolj temeljito. Sedanji lastnik Edi Korat nam je razkazal celotno stavbo, povedal njeno zgodovino, na koncu pa nam je še zapel, kar je predvsem pri gostih naredilo močan vtis. Zaključek smo imeli pri Žoharju nad Radljami, kjer smo se dogovorili o obliki sodelovanja v letošnjem letu. Tako bomo v začetku julija obiskali vrh Renischkogel v bližini Stainza, konec julija pa bomo imeli dvodnevni skupen izlet v Bohinj in na Vogel.

Na njihovem letošnjem zboru članov, 9. marca, je še za en mandat bila izvoljena sedanja predsednica Margit Gruber, kar nam daje zagotovilo, da bo naše sodelovanje tudi v bodoče plodno, saj je temu naklonjena, kar pa je tudi naša želja.

Ernest Preglav

Gostovanje Kmečke godbe Pernice v Srbiji

Lansko leto smo se v mesecu maju godbeniki in godbenice Kmečke godbe Pernice odpravili na dvodnevno gostovanje v Srbijo. Povabil nas je g. Žarko Lalič, direktor in lastnik podjetja Kosa-trade iz Srbije. Ideja o gostovanju v Srbiji se je porodila, ko so nas na vajah v našem glasbenem domu obiskali g. Adi Štruc, g. Vito Štruc in g. Žarko Lalič. Na željo g. Laliča smo morali za nastop v Srbiji pripraviti koračnico Marš na Drini. Z veseljem smo čakali na dan, ko bomo odpotovali proti Srbiji.

Na pot smo se odpravili v petek zvečer. V avtobusu smo poslušali frajtonerico in dobre šale in kar naenkrat smo se ustavili na srbski meji. S prijaznimi obmejnimi organi smo hitro našli skupni jezik in krenili smo dalje. Po desetih urah vožnje smo prispeli v Niš. Ogledali smo si mesto, nato pa je sledil nastop na otvoritvi poslovne stavbe Kosa-trade, katere lastnik je g. Žarko Lalič. V razstavnem prostoru poslovne zgradbe je bilo videti veliko ročnega poljedelskega orodja in malih kmetijskih strojev. Del teh izdelkov proizvaja podjetje Štruc iz Mute. Po uradni otvoritvi smo odšli v hotel, kjer

so nas pogostili z znamenitimi srbskimi dobrotami. Nato smo povabljenim gostom, ki jih je bilo kakšnih dvesto, priredili koncert zabavne glasbe. Seveda pa v programu ni manjkala skladba Marš na Drini, ki smo jo morali kar nekajkrat ponoviti. Pozno v noč, ko so nekateri že zaspali, so nas obiskali še srbski trubači.

Naslednje jutro smo se odpravili z avtobusom proti Novemu Sadu na kmetijsko-živilski sejem. Na tem sejmu je razstavljal tudi podjetje Kosa-trade, ki je partner oziroma kupec izdelkov tovarne Štruc iz Mute. Na tem razstavnem prostoru je bila naša godba deležna velike pozornosti obiskovalcev in srbske televizije, za katero je bilo potrebno dati kar nekaj intervjujev.

Preden pa smo v poznih večernih urah odšli na avtobus, da se odpeljemo proti domu, smo morali še enkrat zaigrati Marš na Drini. Takrat smo videli, da jim ta skladba pomeni vse. Ljudje so prišli iz stanovanj na balkone in ulice ter se veselili z nami. To je kar trajalo in trajalo.

V ponedeljek zjutraj, ko smo se vrnili domov, so bili občutki nepopisni. Za tiste, ki smo pred več kot dvema desetletjema služili domovini v tistih krajih, je bilo obujanje spominov na pokrajino prijetno, za vse nas pa doživetje, ki ga bo težko ponoviti.

Zahvaljujemo se podjetju Kosa-trade in podjetju Štruc, da so nas gostili v Srbiji. Mi pa se jim bomo oddolžili tako, da jim bomo zaigrali ob kašni priložnosti in jim tako polepšali majhne trenutke.

Rupert Krajnc, tajnik KG Pernice

19. Jožefov koncert

Tako kot vsako leto je tudi letos Kmečka godba Pernice napolnila športno dvorano na Muti. 16. marca je priredila svojo tradicionalno prireditev - Jožefov koncert. Letos je bil to že devetnajsti po vrsti. Prireditve se je začela z zvoki Kmečke godbe Pernice.

Godbi so sledili naslednji gostje:

- Ansambel Hopla (premierni nastop),
- Ansambel Petka, ki so program povezovali s humorističnimi vložki,
- Domen Kumer z odlično vokalno izvedbo,
- Ansambel Koroški muzikantje in Ansambel Veritas, ki jih sestavljajo tudi člani iz Kmečke

godbe Pernice,

- Brass Band Radlje,
- skupina Diatonik iz Dravograda,
- domačin Rudi Breznik s frajtonarico,
- raper Vauks.

Ob koncu so prireditve začinili še člani Ansambla Spev. Program je povezoval Magic Wladimir, ki je navdušil občinstvo s svojimi neverjetnimi čarobnimi triki. Prireditve se je udeležil tudi poseben gost iz Srbije, g. Žarko Lalić, predstavnik podjetja Kosa-Trade.

Jožica Krajnc

Godba Pernice

Koroško društvo za cerebralno paralizo Slovenj Gradec

Koroško društvo za cerebralno paralizo Slovenj Gradec, s sedežem v Trobljah, deluje že od leta 1987. Predsednica društva je Zorka Triplat, podpredsednica Vida Kaiser in tajnica Petra Papotnik. Vsa društva za cerebralno paralizo sestavljajo Zvezo Sonček, s sedežem v Ljubljani. Društvo je bilo organizirano z namenom združevanja ter izboljšanja delovanja na tem področju v Koroški regiji. V letu 2011 je bilo v društvo vključenih 56 otrok, od starosti treh mesecev naprej. Prihajajo iz vseh koroških občin. Pet članov prihaja iz Občine Črna, dva iz Občine Mežica, ostali pa so iz Mute, Vuzenice, Radelj ob Dravi, Podvelke, Slovenj Gradca, Dravograda, Velenja, Prevalj, Raven na Koroškem ter Mislinje. Vključeni so v različne izobraževalne ustanove.

Otroci s cerebralno paralizo so otroci s posebnimi potrebami. V večini so gibalno ovirani in so vključeni v vrtce, osnovne šole, dva obiskujeta srednjo šolo, šest jih obiskuje šolo s prilagojenim programom, odrasli pa so v bivalni skupnosti. Le peščici je resnično uspelo stopiti na samostojno pot, za kar porabijo vso energijo, ki jo premorejo. Starši oz. spremljevalci so osebe, ki so nekateri z minimalnimi sredstvi doma, spet drugi smo v službah in se po svojih najboljših močeh trudimo pomagati otrokom. Pomagamo jim tako pri osebni higieni, prevozih na terapije, prevozih k zdravniku, v šolo, dvigovanju, učenju, to se pravi pri vseh življenjskih opravilih. Vse to nam je v veselje, saj gre za dobrobit naših otrok, vendar je zelo naporno. Minimalno število ur pri terapijih imamo določeno iz naslova zdravstvenega zavarovanja (vsekakor premalo), vse ostalo si financiramo sami. Kar nekaj poti opravimo tudi izven Koroške in nekajkrat na leto te naše nadobudneže vodimo še v Celje, Maribor ali Ljubljano in tudi tu za finance poskrbimo sami.

Zaradi razdrobljenosti, različne starosti ter različnih sposobnosti je pripraviti delavnice ali izpeljati kolonijo z vsemi obveznostmi težko oziroma pravi izziv. Tako pa nas peščica dela in si prizadeva dvigniti kvaliteto delovanja društva. Z brezplačnim delom ter oporo eden drugemu premikamo mostove do vaših src. Prizadevamo si vsi, da bi po korakih osvojili čim bolj samostojno življenjsko pot. Naša misel je, da ena šola za vse ne sme biti utopija, ampak mora biti skupno izobraževanje realnost. Ob teh aktivnostih nam pomaga Zveza Sonček s programi usposabljanja in izobraževanja vzgojiteljev, učiteljev, svetovalnih delavcev v vrtcih in šolah, spremljevalcev otrok, staršev, zainteresiranih posameznikov. Z Zvezo Sonček enkrat letno organiziramo obnovitveno rehabilitacijo - zdravstveno terapevtsko kolonijo, sami pa si organiziramo delavnice, na katere povabimo različne strokovnjake - terapevte, ki bi otroke naučili pravilne drže telesa, namestitve pri pisanju, utrjevanju samozavesti, boljše komunikacije, vzpodbujanje koristnih aktivnosti in spoznanj. Glede na finančne zmožnosti našega društva pa lahko omogočimo dodatno fizioterapijo, delovno terapijo, kopanje, obdarovanje za božič, športno-rekreativno srečanje.

Prav tako nam posamezniki velikokrat namenijo del dohodnine za donacije, za kar se jim zahvaljujemo, prav tako se zahvaljujemo vsem podjetjem in raznim društvom ter organizacijam za njihove prispevke. Kot članica društva želim povedati, da kljub oviram, ki nam jih je naložilo življenje, radi živimo, se veselimo ter se ne predamo, potrebujemo le tisto nekaj malega več.

Zorka Triplat, predsednica Društva za cerebralno paralizo Slovenj Gradec

Priповed Domna Kaiserja, člana Društva za cerebralno paralizo

Zdravo. Sem Domen. Star sem 15 let in prihajam iz Mute. Obiskujem drugi letnik Gimnazije Slovenj Gradec. Že od rojstva imam cerebralno paralizo, zato tudi ne morem hoditi. Tako doma kot tudi v šoli za transport uporabljam invalidski voziček na ročni pogon. Poleg tega, da ne morem hoditi, imam še težave z rokami, saj nimam razvite fine motorike. Vse, kar napišem sam, napišem s pomočjo računalnika in le nekaj malega z okorno pisavo. V

šoli mi snov zapisuje moj spremljevalec Blaž, doma pa v glavnini po mojem nareku mama (v zvezke), da ne omenim delovnih zvezkov, kjer so v večini »črte za dopolnjevanje povedi« zelo kratke in jaz nanje spravim le nekaj črk, še zdaleč pa ne cele ali več zahtevanih besed. Poleg že omenjenih težav tudi slabše vidim, tako da mnogokrat potrebujem tudi pomoč pri učenju (branju vsebin iz učbenikov).

Moj običajni delovni dan med tednom se začne ob petnajst minut do šestih, ko vstanem in se začnem pripravljati za v šolo. Po mene pride Blaž ter me s svojim avtom odpelje v Slovenj Gradec, po pouku pa nazaj domov. Pouk se mi običajno začne ob sedmih in traja približno do pol treh popoldan (8 do 9 šolskih ur). V šoli se kar dobro počutim, saj imam v razredu kar nekaj prijateljev. Nasploh se mi zdi, da smo kar enoten razred. Vsako drugo sredo imam

popoldne fizioterapijo v Prevaljah. Tja me vozijo starši. Na delovno terapijo v Maribor trenutno ne hodim, ker mi čas ne dopušča. Poglavitna razlika med osnovno šolo in srednjo šolo je v obsegu učenja in težavnosti ter količini snovi, saj se moram, če želim dobro pisati test, pripravljati vsaj tri dni pred testom ali več.

Domen Kaiser

Župnija

Bili smo v Loppianu med Fokolari in Fokolarinami

Na toplo petkovo jutro, 24. 2. 2012, se nas je zbralo za skoraj ves avtobus »sorodnih duš« iz Vuzenice, Mute in Dravograda z namenom, da poromamo v Loppiano - mednarodno mesto Fokolarov. To gibanje je ustanovila Chiara Lubich - pisateljica Božje besede. Mestece je razširjeno vzhodno od reke Arno, streljaj od mesta Firenc. Kaj bomo tam videli, se nam še sanjalo ni, vedeli smo samo to, da tam - skoraj našim Halozam podobni pokrajini - trenutno biva in se duhovno izpopolnjuje naš župnik Marko Drevenšek. Že na avtobusu je bilo med nami čutiti domačnost in toplino, sam sprejem s strani Fokolarov v Loppianu pa je bil naravnost ganljiv. Posebej se je nas dotaknila prijaznost in milina teh ljudi, katerih življenje temelji na principu bratstva in medsebojne povezanosti. G. Bojan Ravbar in njegovi sodelavci, ki prihajajo iz vseh koncev sveta, so naš prihod blagoslovili še s sv. mašo.

V naslednjih dveh dneh smo si ogledali del njihovih aktivnosti - podjetniški center Lionello Bonfanti, umetnostno ustvarjanje različnih umetnikov, izdelke iz keramike, vinogradništvo in drugo. Naravnost veličastno pa je bilo v svetišču Maria Theotokos, ki je nekaj posebnega tudi zato, ker so ga zasnovale in gradile ženske. Svetišče s svojo bleščečo podobo človeka prevzame. Močan vtis na nas je naredila tudi sveta maša, ki je v soboto opoldne skoraj do zadnjega sedeža, z večino mladimi ljudmi, napolnila svetišče. Mladi so izžarevali nek skrivnostni sij in pristnost. Nihče tam ni bil odveč, ali da je morda tja pomotoma zašel. Ne - tam so bili ljudje, ki so čutili Božji klic in to

je bilo čutiti tudi v ozračju. V tistem trenutku sem bila ponosna, da sem bila tam, da me je med te ljudi privedel isti klic kot njih.

Na našem pohajkovanju po Loppianu nas je ves čas spremljala in varovala kot angel z nebes Fokolarina Perga. Težko najdem dovolj lepe besede za to brazilsko dekle, saj nas je njena vedrina in topel nasmeh na obrazu ves čas močno povezovala. Govorili smo različne jezike in nihče nikogar ni razumel, a smo se kljub temu vse zmenili, se smejali, si delili objeme in čutili medsebojno povezanost. Človek za svojo srečo ne potrebuje veliko - le odprto srce in toplo dušo, tako smo tam živeli kot ena družina in kot družina smo se tudi razšli. Ostala pa je vez, ki je nobena človeška nečimrnost ne more uničiti.

Petra Verhnjak

Interju

Damjan Damjanovič je glasbenik, direktor Slovenske filharmonije in glasbeni skavt, ki ima svoje korenine na Muti. Svojo glasbeno pot je s trobento začel na nižji glasbeni šoli na Muti. Šolanje je nato nadaljeval v Mariboru in ga zaključil v Ljubljani na Akademiji za glasbo in tako pridobil naziv akademski glasbenik in profesor trobente. V X Faktorju išče talente in tisto nekaj več, za kar pravi, da resnično šteje.

Kakšni spomini vas vežejo na otroštvo na Muti? Kaj vam je tu najlepše?

Lepi. Sam kraj, narava in ljudje.

Kako gledate na Muto in na razvoj kulture ter življenja na Muti?

Vedno se s ponosom spominjam razvoja samega kraja in kompletnega življenja v njem. Menim, da nihče iz moje generacije ne more pozabiti Zelenega programa, Tovarniških piknikov, razvoja godbe, tabornikov itd. Danes menim, da je kraj v primerjavi s tistimi časi precej stagniral. Nekateri bodo trdili nasprotno in jaz upam, da se motim.

Kdo vas je navdušil za glasbo? Ali ste imeli pri tem podporo družine?

Mislím, da je temu največji krivec naš sosed v bloku, g. Ivan Kričej, ki je vadal trobento, ha ha ha. In moja mama pravi, da je edina igrača, ki je nisem polomil, bila moja plastična trobenta, s katero sem vsem paral živce. Če pomislim, koliko sem premaltretiral svojo družino in sosede z vajo na trobento, potem moram reči, da ne samo da so me podpirali, še nagrado za potrpežljivost si zaslužijo.

Kdaj je prišlo do odločitve, da je glasba tisto, kar želite delati v življenju?

V osmem razredu osnovne šole. In takrat so eni bili mnjenja, da moram k psihologu na razgovor, saj so nad to odločitvijo bili šokirani.

Kje živite sedaj? Kako so vas ljudje tam sprejeli?
Zdaj živiva z ženo Sabino v prečudoviti vasi Preserje pri Lukovici. Narava je precej podobna kot je na Muti in ljudje so čudoviti ter so naju že na začetku sprejeli za svoje.

Kako preživljate prosti čas, ga sploh imate?

V svojem Rotary klubu, ko pa sva s Sabino skupaj doma, takrat pa s konji jezdiva po okoliških hribih.

Sedaj ste direktor Slovenske filharmonije, ki je osrednja glasbena ustanova z bogato tradicijo. Kdo vse deluje pod njenim okriljem? Kdo je šef-dirigent simfoničnega orkestra?

Zavod SF ima dva umetniška ansambla, orkester in zbor, skupaj je zaposlenih 162 ljudi. Trenutni šef-dirigent je Francoz Emmanuel Villaume, vsako sezono pa se na naših koncertih zvrsti večje število gostujočih dirigentov in solistov iz celega sveta.

Kako vas je pot pripeljala v filharmonijo?

Na povabilo takratne ministrice Andreje Rihter sem se prijavil na razpis.

Kakšni glasbi dajete poudarek med opravljanjem direktorske funkcije?

Naš zavod je v prvi vrsti namenjen klasični glasbi, ta me spremlja na vsakem koraku. V današnjem času se tudi mi prilagajamo razmeram in dodajamo še druge zvrsti, predvsem t.i. crossover, ki je most med klasično glasbo in drugimi zvrstmi. Predvsem je ta stil mnogo bliže mlajšim generacijam.

Zaradi narave svojega dela ste prepotovali že precej sveta. Kje vse ste že nastopali s filharmoniki? Ali ste sodelovali s kakšnimi znanimi glasbeniki?

V mojem mandatu je orkester gostoval v Švici, Avstriji, Italiji, Franciji, na Japonskem, Hrvaški, Srbiji, Madžarski in Slovaški. V jeseni pa gremo na večjo turnejo po Evropi z Ano Netrebko. Zelo aktiven pa je tudi zbor. Bilo jih je veliko, vendar bi širši javnosti izpostavil dva svetovno znana, in sicer dirigenta Ricarda Muttija in pop-rock zvezdo Stinga, s katerim smo lani bili na turneji po Franciji.

Sedaj ste sprejeli še dodatno delo; ste namreč član žirije X Faktorja, kjer iščete mlade talentirane pevce. Ali imamo v Sloveniji veliko pevskih oziroma glasbenih talentov?

Slovenija ima veliko še neodkritih talentov, kar bo videt v samih oddajah X Faktorja. Kdor bo gledal, bo zelo presenečen.

Muto so ponesli v svet

Vendar pa niste prvič v vlogi iskalca glasbenih talentov. Ali lahko poveste nekaj več o tem? Kakšen žirant ste?

V svojem poklicu vedno odkrivam mlade ljudi, ki bi bili primerni za naš orkester ali zbor. Tako jih iščeš na glasbenih tekmovanjih kakor tudi na akademiji in celo na konzervatoriju, kjer se začne njihovo profesionalno izobraževanje. Kakšen sem kot žirant, pa naj ljudje sami ocenijo, ko bodo videli oddaje.

Kaj vse mora po vašem imeti oseba, ki želi uspeti na glasbenem področju ali pa tudi drugače v življenju?

Za profesionalno glasbeno življenje mora oseba imeti vse - talent, voljo do trdega dela, disciplino, močan značaj itd. Danes je konkurenca zelo velika, meje so odprte in resnično ni milosti.

Aktivni ste bili tudi v politiki, vas še zanima oziroma razmišljate o delovanju v politiki v prihodnje?

V tem, kar počnem, se počutim zelo dobro in veliko ciljev je še pred mano. O aktivni politiki ta trenutek ne razmišljam.

Mateja Tandler

Mladi talenti

Uspešni igralci namiznega tenisa

Na Osnovni šoli Muta najdemo veliko uspešnih športnikov, ki že dosegajo vidne rezultate. Tokrat vam predstavljamo tri zelo uspešne igralce namiznega tenisa, Tilna Cvetka, Gajo Paradiž in Niko Naglič, ki že posegajo po najvišjih rezultatih. Gaja in Nika sta v ekipi z Nušo Tomis konec marca postali ekipni državni prvakinja v kategoriji kadetinj. Tilen pa je v ekipi z Dejanom Krautbergerjem in Žigo Harnikom postal ekipni državni podprvak v kategoriji kadetov.

Tilen Cvetko

Kako si se začel/-a ukvarjati z namiznim tenisom oziroma kdo te je za to navdušil?

Tilen: Najprej sem treniral nogomet, kasneje sem se vpisal tudi na namizni tenis. Sčasoma je postajalo treniranje obeh športov ter opravljanje

šolskih obveznosti prenaporno. Zato sem se zaradi boljših pogojev odločil za namizni tenis. Za ta šport me je spodbudil tudi oče, saj je v mladosti tudi sam treniral namizni tenis in je sedaj tudi trener v klubu na Muti.

Gaja Paradiž

Gaja: Z namiznim tenisom sem se začela ukvarjati že v 2. razredu, za ta šport me je navdušil učitelj Grega Likar, nato je on bil moj prvi trener, navdušila pa me je tudi mama, saj ji je ta šport še posebej všeč.

Nika: Z namiznim tenisom sem se začela ukvarjati v šoli, ko sem se vključila v interesno šolsko dejavnostjo, za igranje me je navdušil trener.

Kdaj in kako potekajo treningi? Kako uskladiš treninge s šolo?

Tilen: Prvi trening poteka po pouku, in sicer od 13.30-14.30, kjer izpolnjujem predvsem tehniko udarcev. Drugi trening poteka od šeste ure pa vse tja do osme ure zvečer. Na tem treningu igram s svojimi sovrstniki, kjer vadimo tehniko, del treninga pa je namenjen tudi kondicijski pripravi. Ko pridem domov, najprej naredim domačo nalogo in ostale obveznosti za šolo.

Gaja: Treningi potekajo vsak dan po dve uri, večkrat pa imam tudi po dva treninga dnevno. Redno obiskujem tudi treninge, ki potekajo takoj po pouku. Treninge s šolo usklajujem čim boljše, kolikor mi to le uspe. Kljub večkratnim izostankom od pouka se trudim, da bi dosegla lep uspeh, saj se želim vpisati v športno gimnazijo in se z namiznim tenisom ukvarjati tudi poklicno.

Nika: Treninge imam vsaj enkrat na dan. S treningom začnem ob 18. uri in traja do 20. ure. Ob ponedeljkih imamo kondicijski trening, kjer se kondicijsko pripravljamo. Ko končam trening, se odpravim domov in naredim vse potrebno za šolo. V šoli nimam težav, učitelji mi pomagajo in me razumejo, če se kdaj pa kdaj ne morem česa naučiti.

Nika Naglič

Dosegel/-a si že veliko dobrih rezultatov. Kateri so najpomembnejši oziroma si na njih najbolj ponosen/-a?

Tilen: Moji najpomembnejši rezultati, na katere sem najbolj ponosen, so: državni prvak v kategoriji mlajši kadeti (dvojice, 2011), 3. mesto na državnem prvenstvu v kategoriji mlajši kadeti (posamezno, 2011), 3. mesto na mednarodnem prvenstvu Madžarske za mlajše kadete, 3. mesto na mednarodnem prvenstvu Italije za mlajše

kadete ter 3. mesto v skupni razvrstitvi turnirja Alpe Adria. V letošnji sezoni sem zmagal na obeh državnih turnirjih mlajših kadetov.

Gaja: Enega izmed najpomembnejših rezultatov sva skupaj z Niko Naglič osvojili lani, ko sva postali državni prvakini v dvojicah, na turnirju Alpe Adria v Italiji sem pri kadetkinjah dosegla 1. mesto, v Zagrebu sem dosegla 3. mesto na turnirju ANTUN TOVA STIPANČIČ ter veliko srebrnih in bronastih odličij na državnih prvenstvih. Letos sem že drugič zapored postala regijska prvakinja, na slovenski lestvici kadetinj sem trenutno na 3. mestu.

Nika: Najbolj ponosna sem na rezultat, ki sva ga z Gajo dosegli lansko sezono, in sicer sva bili državni prvakini v dvojicah. Prav tako sem bila posamezno podprvakinja v kategoriji mlajših kadetinj. Igram tudi za reprezentanco Slovenije, tako da sem igrala že v Franciji, Belgiji, na Dunaju sem sodelovala na enotedenskem evropskem športnem taboru. V kategoriji mlajših kadetinj RS sem trenutno na prvem mestu in upam, da bo tako tudi ob koncu sezone.

Kako pa je s sponzorji oziroma s financiranjem igranja?

Tilen: Vsi moji rezultati so mi omogočili, da sem pridobil svojega osebnega sponzorja, to je nemško podjetje, ki se ukvarja s prodajo namiznoteniških artiklov TIBHAR. Omogočajo mi materialno pokrivanje sezone s tekstilom, loparji, gumami, copati, ki jih potrebujem za trening.

Gaja: Trenutno še nimam nobenega sponzorja, igranje mi financirajo starši, ki me pa seveda pri namiznem tenisu zelo podpirajo. V bodoče si želim pridobiti kakšnega sponzorja, kajti zavedam se, da bom za moje igranje doma in v tujini potrebovala več finančnih sredstev.

Nika: Sponzorja nimam. Prijavnino za tekme krije klub, ostalo, kot so majice, hlače, gume, prevoz, pa pokrijejo starši sami.

Kaj najraje počneš v prostem času? Ali ga ob izpolnjevanju obveznosti za šolo in treningih sploh imaš?

Tilen: V prostem času se najraje igram z mojo psičko Dino in grem z njo na sprehod. Če imam pozimi kakšno soboto ali nedeljo prosto, zelo rad smučam. V poletnem času, ko se treningi umirijo, pa igram tudi tenis. Ob večerih rad pogledam kakšen dober film, včasih pa preberem tudi kakšno

zanimivo knjigo. Rad se družim tudi s prijatelji in z njimi igram različne športe.

Gaja: V prostem času rada smučam, družim s prijatelji, grem v kino, kjer se lahko sprostim, rada nakupujem, kolesarim, tečem v naravi, zelo

rada pa se posvetim družini, predvsem se družim s svojim bratom Maticem.

Nika: V prostem času rada berem, se družim s prijatelji. Sicer imam zelo malo prostega časa, saj imam ob vikendih tekme.

Mateja Tandler

Kmetijstvo

Obveznosti kmetijskih gospodarstev iz navzkrižne skladnosti

Z reformo Skupne kmetijske politike leta 2003 je Evropska skupnost med drugim uvedla tudi sistem navzkrižne skladnosti. Sistem in obveznosti navzkrižne skladnosti se vseskozi dopolnjuje in predvsem zaostre. Vzpostavljeni sistem navzkrižne skladnosti, ki obsega predpisane minimalne zahteve s področij varovanja okolja, varovanja zdravja ljudi, živali in rastlin, ugodnega počutja živali ter dobre kmetijske in okoljske pogoje, je obveznost vseh, ki gospodarijo s kmetijskimi zemljišči ali redijo živali.

Med cilje navzkrižne skladnosti, poleg prispevka k razvoju trajnostnega kmetijstva z upoštevanjem vseh pravil, sodi tudi doseganje večje združljivosti Skupne kmetijske politike s pričakovanji sodobne družbe do kmetijstva.

Vsako neizpolnjevanje zahtev navzkrižne skladnosti pomeni odbitek sredstev pri gospodarstvih, ki vlagajo vloge za subvencije v kmetijstvu.

Standardi so združeni po posameznih področjih, in sicer:

1. Varovanje okolja

- Standard za ohranjanje živalskih in rastlinskih vrst
- Standard za podzemne vode
- Standard za odpadno blato
- Standard za nitrate
- Standard za ohranjanje habitatov

2. Varovanje zdravja ljudi in živali

- Standard za identifikacijo in registracijo prašičev
- Standard za identifikacijo in registracijo govedi

- Standard za identifikacijo in registracijo drobnice
- Standard za fitofarmacevtska sredstva
- Standard za zdravstveno varstvo ljudi in živali
- Standard za varno hrano in krmo
- Standard za preprečevanje širjenja TSE
- Standard za prijavo bolezni slinavke in parkljevke
- Standard za prijavo bolezni svinjske kuge
- Standard za prijavo bolezni modrikastega jezika

3. Dobro počutje živali

- Standard za dobro počutje telet
- Standard za dobro počutje prašičev
- Standard za dobro počutje rejnih živali

4. Dobri kmetijski in okoljski pogoji

- Standard za dobre kmetijske in okoljske pogoje pri kmetovanju

5. Dodatne zahteve

- Dodatne minimalne zahteve za uporabo gnojil (za kmete v programu KOP)

Skupno je vseh zahtev navzkrižne skladnosti 131. Kmetje, ki vlagajo zahtevke za subvencije, so ob vlaganju zahtevkov prejeli Priročnik za izvajanje zahtev navzkrižne skladnosti, v katerem so zapisane vse zahteve, obrazložitev posameznih zahtev ter višina kazenskih točk ob neizpolnjevanju zahtev.

Zato svetujem vsem obveznikom zahtev NS, da si priročnik pregledajo ali da si naročijo preventivni pregled kmetijskega gospodarstva po vprašanju NS pri svojem področnem kmetijskem svetovalcu.

Martin Mazgan

Regijska fotografska razstava Koroške

Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti Območne izpostave Radlje ob Dravi je tudi v minulem letu razpisal fotografsko razstavo. Svoja dela je na razstavo poslalo kar 41 fotografov s Koroške, ki so poslali skupno 140 fotografij.

Komisija, ki sta jo sestavljala Tomo Jeseničnik in David Valič, je pregledala poslana dela in za razstavo izbrala 57 del 36-ih avtorjev. Ljubitelji fotografiranja na Koroškem so lahko sodelovali z največ šestimi fotografijami od najmanjšega formata 18 x 24 cm do največjega 30 x 40 cm, bodisi v črno-beli ali barvni tehniki. Podobno kot v prejšnjih letih so tokrat imeli možnost sodelovati

s „Prosto“ temo in temo „Stiski“. Razstavo so v prostorih radeljske knjižnice ob kratkem kulturnem programu odprli 13. januarja in avtorjem razdelili priznanja.

Posebej so nagradili še štiri avtorje, katerih fotografije bodo krasile januarsko naslovnico Vodnika po prireditvah Občin Muta, Podvelka, Radlje ob Dravi, Ribnica na Pohorju in Vuzenica. To so Ernest Preglav (Zapuščen) z Mute, Jure Viltušnik (Lana) in Silvo Salčnik (Resurrection) iz Radelj ob Dravi ter Anita Namar (Homeless) iz Dravograda.

Hinko Jerčič

Naša potepanja

Sama po Avstraliji

Na enomesečno potovanje po deželi prijaznih ljudi, deželi svetovljanskih mest, ki se prepletajo z lepotami narave - Avstraliji, sem se podala sama. Na rdečem kontinentu, kakor z drugimi besedami poimenujejo Avstralijo, sem si plan potovanja zastavljala sproti. Predhodno sem si preko znancev poiskala kontakte Slovencev v Avstraliji. Tamkajšnji Slovenci so me gostili v Sidneyu in Melbournu. Že ob prihodu v Sydney so me najprej odpeljali k slovenski maši. Z njimi sem doživela tudi ogleda dvanajstih apostolov in zelo lepe znane ceste ob oceanu, ogledali smo si enega izmed največjih akvarijev sveta, zgodovinsko mesto Sovereign Hill, kjer smo se vrnili v čas iskalcev zlata, z njimi sem se povzpela na najvišjo razgledno stolpnico, kjer sem lahko občutila mogočnost mesta Melbourn ter povabili so me tudi na posebno večerjo, kjer sem poskusila kenguruja na tri načine in ugotovila, da je bilo to najbolj okusno meso od vseh, ki sem jih kdaj poskusila. Kljub prijazni pogostitvi pa sem si želela prepotovati še večji del Avstralije in si pot načrtovati sama.

Velike razdalje Avstralije in nevarnosti na potovanju

Po premisleku o nadaljevanju potovanja sem se odločila za veliko krožno potovanje. Nepopisne razdalje sem premagovala z vlakom, avtobusom, letalom ter celo z »avtoštopom«. Že samo potovanje iz mesta Adelaide do osrčja Avstralije,

mesta Alice Springs, je trajalo 24 ur in pravtako 24 ur iz osrčja do severa, do tropskega predela Avstralije. Ob premagovanju velikih razdalj sem doživljala tudi različna podnebja, tako od suhih ter do 45 stopinj Celzija vročih predelov, do tropskih vlažnih in hladnejših, kjer je glede na njihov letni čas bila zima. O nevarnostih, ki bi mi lahko pretile na sami poti, niti nisem razmišljala, bila sem sama, včasih tudi daleč proč od večjih mest, daleč proč od signala za telefon in ob neugodnih povezavah javnega prevoza sem se dvakrat na pot podala kar z »avtoštopom«, tako prvič kot drugič sta me na »štop pobrala« aburigena. Poleg možnih nevarnosti, povezanih z nasilnostjo aburiginov, kateri zaradi preveč popitega alkohola postanejo nasilni, v Avstraliji na ljudi prežijo še mnoge druge nevarnosti. Tako sem kmalu tudi sama ugotovila, da je sonce na tem predelu še kako nevarno.

Avstralija ima na svojem ozemlju največje število nevarnih živali na svetu. Nekaj sem jih tudi sama srečala na organiziranih izletih ali pa tudi na samih sprehodih. Doživela sem bližnje srečanje z več vrst kač, kuščarjev, krokodilov, kateri so me še posebej presenetili, ker se iz reke za hrano dvignejo vse do zadnjih nog. Mnoge plaže so prazne predvsem zaradi morskih psov, morskih krokodilov in po vrh vsega še morskih kač.

Čudesna rdečega kontinenta

Rdeči kontinent se imenuje zato, ker je notranjost dežele takorekoč rdeče barve. Pesek ter skale

izgledajo rdečkaste barve, prav tako pa čudežne skale Uluru in Kata Tjuta, za katere še danes ne vedo, kako so nastale. Rdečo barvo pa popestrijo slana jezera, od katerih je zaradi 45 stopinj Celzija ostala samo sol. Zelo nenavadno se mi je zdelo, ko smo na daljši vožnji po osrčju dežele z avtobusom vsake toliko časa povozili kakšnega kenguruja, vendar se na zato posebej urejenih avtobusih ne pozna nič. Poleg kengurjev pa v naravi živijo tudi kamele, ki so za razliko od kengurjev malo bolj pazljive.

Mateja Mazgan

Za najmlajše

Mravljice se prepirajo

Ko je sonček posrkal zadnje kapljice rose z velikih zelenih listov na robu gozda, so mravljice že tekale utrujene okrog svojega doma. Iz večjih prehodov skozi manjše so se prebijale z večjimi ali manjšimi tovari hrane, ki so jih našle v bližnji in daljni okolici.

Pa se srečajo v ozkem hodniku naenkrat tri mravlje.

»Umaknita se, prosim,« vljudno reče Prva, ki prenaša suho drobtinico kruha v domovanje, drugima dvema.

»Zakaj pa?« vpraša Druga, ki si še preteguje nožice, saj je šele dobro vstala.

»Nočem!« reče Tretja, ki si od spanca popravlja tipalke, da bi bila videti lepa.

»Ne morem mimo vaju,« razloži Prva.

»Kaj me briga!« reče Druga.

»Tudi meni nič mar,« reče Tretja.

»Pojdi nazaj, če ne moreš mimo naju,« zadirčno pove Druga Prvi.

Tretja sili naprej proti Prvi: »Ti se umakni, tudi jaz ne morem mimo tebe!«

Prva mravlja razloži: »Poglejta sestrici, jaz sem bila danes na lovu zunaj že triintridesetkrat. Desetkrat sem prinesla drobce sladkorčka, ki so ga otroci na sprehodu po gozdu izgubili. Nekajkrat sem prinesla sladke cvetne listke. Končno sem naletela na kruhek, ki je tudi ostal nekomu od malice. Tako sem zadovoljna, da sem ga našla ...«

»Kaj se hvališ s tem?« jo je užalila Druga mravlja.

»Važička!« ji zabrusi Tretja.

»Kaj si misli ta, da se ji bova umikali,« reče Druga

Tretji in še bolj zapreta pot mravljici, ki se trudi s kruhkom.

»Ne bova se, ne. Naj se ona umakne, da mi ne poškoduje mojih tipalk,« se dela mogočno Tretja.

»Ovirata me pri delu,« jima želi lepo povedati Prva, da bi se odstranile.

»Ha ha ha, počila bom od smeha,« se smeje Druga.

»Ovirava jo pri delu, hehehe, kakšno delo neki. Takole drobtinico pa že ni hudega prenesti teh nekaj korakov, hehehe,« se krohota Tretja, da ji tipalke kar poskakujejo naokoli.

Medtem je Prva pametno počakala na ves razplet, ker je videla prihajati redarja v njihovem velikem mravljišču. V prvem paru nožic je imel velik blok rdeče barve in modro kredo. Okoli vratu pa obešeno svetlečo piščalko, ki jo je pridna Prva mravlja nekajkrat na daleč slišala. Tak zvonek piskajoč glas se je le redkokdaj slišal po hodnikih mravljišča. Ker so mravljice v glavnem pridne delavke in le nekaj je takih, kot sta Druga in Tretja. Ti dve ne delata radi, pa še prepire povzročata. Redar ju je takoj prepoznal.

Piščalka je divje zacvilila, da je šlo skozi ušeska.

»Kaj se tukaj dogaja?« strogo vpraša redar.

»Ona se noče odstraniti,« pokaže s tipalko Tretja na Prvo.

»Ja, res, ona se dela važno s to drobtinico in se ne umakne,« se repenči Druga.

»In kaj delata vidve, kaj vidve prenašata? Nič ne vidim!« strogo vpraša redar.

»Hm, hm, no ... midve ...« ne zna odgovoriti Druga.

»Midve sva hoteli malo na sonce, na sprehod, ker je tako slab zrak v mravljišču,« je razložila Tretja redarju.

»Aha, takole bomo uredili: Prva odloži ta kruhek. Druga ga bo odnesla v sedmo nadstropje v desni zadnji predalček, mimogrede, tam je najbolj temno. Tretja, pojdi nazaj do prvega izhoda in zberi sto mravljic, pa vas bo vodila Prva do kruhka, ki ga boste prenesle domov. Ti Prva jim boš samo pokazala pot, potem imaš prost dan,« je strokovno razložil redar.

Druga in Tretja sta se spogledali, vendar nista upali ugovarjati. Naredili sta, kot jima je naročil redar. Torej pridna delovna Prva mravljica je dobila nagrado, prost dan. Druga in Tretja pa sta zato, ker sta bili leni in neprijazni, morali opraviti ostalo delo. Je res bolje biti priden in prijazen, mar ne? Taka kot je bila Prva mravljica, bodite tudi vi, dragi otroci!

Marija Omulec

Spominjamo se jih

U spomin na »našo bico« Marijo Tertinek

V mesecu marcu, ko se je narava začela najbolj prebujati in se je zima poslovila, nas je za vedno zapustila naša draga sokrajanka Marija Tertinek. Pomladni čas, ko je vse začelo brsteti, ko so na plano pokukali prvi zvončki

in trobentice, je Mariji prinesel večni počitek. Zapustila nas je v 101. letu starosti. Dosegla je častitljivo starost, zato je prav, da se ji na tem mestu poklonimo.

Marija se je rodila 18. novembra 1911 kot prvorojena hči matere Kristine Helbl in očeta Matije Laznika iz Pernic. Rodila se je na domačiji svoje matere »Pri Krenčniku« na Sv. Primožu. Ker je bila družina Krenčnikovih številna, sta bila mlada starša primorana oditi od doma in drugje poiskati kruh za družino. Oče je našel delo v Prevaljah, kamor sta se Marijina starša preselila. Malo Marijo sta takrat zaupala v varstvo babici in dedku, onadva pa sta s svojim delom privarčevala toliko, da sta lahko kupila manjšo domačijo nad Pamečami, po domače Starejevo. Rodilo se jima je še 11 otrok, šest sinov in pet hčera. Skupaj z Marijo jih je bilo torej 12. Marija je ves čas odraščala pri babici in dedku in ko sta na stara leta zbolela, je požrtvovalno skrbela zanju. Prav v letu Marijinega rojstva je Krenčnikova domačija pogorela. Z velikim

odrekanjem in naporom so jo v letu 1913 obnovili. Čeprav je bila Marija takrat še zelo majhna, se je dobro spominjala te nesreče in hudih časov, ki jih je zaradi tega pretrpela njena družina.

Osnovno šolo je Marija obiskovala na Muti. Bila je brihtna učenka. Dolga leta je prepevala v cerkvenem pevskem zboru na Sv. Primožu. Vedno je rada prepevala, tudi na svoj 100. rojstni dan lanskega novembra je veselo zapela pesem »Kje so tiste stezice«.

Z možem Tinčem sta na Krenčnikovem gruntu postavila majhno leseno hišico, v kateri je preživela večji del svojega življenja. Tu so jo z veseljem obiskovali in ji pomagali njeni bližnji, hčerka Lojzka in vnukinja Gretka ter Silva, pa tudi družine bližnje Krenčnikove in Hribernikove domačije. Prav vsi so jo klicali »naša bica«, saj je pestovala in vzgajala otroke kar treh generacij njihovih družin. Vsi so radi prisluhnili njenim zgodbam iz preteklosti in hodili k njej po nasvete. Na starost se je preselila h hčerki Lojzki na Zgornjo Muto. V tem novem domu so do nedavnega na njena vrata trkali mnogi, ki so želeli prisluhniti njeni modrosti in doživeti njeno življenjsko čilost in izvrsten spomin. Mnogo dogodkov iz preteklosti zgodovine našega kraja, ki so skoraj že pozabljeni, se je prenašalo preko nje na mlajše generacije.

Njeno življenje je bilo skromno, marsikdaj je živela v pomanjkanju, kljub temu pa je bila vseskozi dobrohotna, radostna in ljubezniva. Ravno te lastnosti so jo ohranjale pri življenju, da je dočakala izjemno starost. Kadar ji je ponagajalo zdravje, si je pomagala z zdravilnimi zelišči in nikoli ni obiskala zdravnika.

Kristjan Helbl

Naši sončki

Tokrat se vam v rubriki Naši sončki predstavljajo:

Naja Omulec

Pia in Žana Drajzinger Papotnik

Jan Kovač Zorjan

Vit Knez

Izdajatelj: Občina Muta. Glavna in odgovorna urednica: Mateja Tandler. Člani uredništva: Marija Omulec, Ernest Preglav, Petra Placet. Lektoriranje: Petra Hudnik, prof. Fotografije: arhivi organizacij in družinski arhivi, Ernest Preglav. Na naslovnici: Prostovoljno gasilsko društvo Muta.

Tisk in oblikovanje: Tiskarna Grešovnik d.o.o. Naklada: 1300 izvodov. Leto: april 2012.

Uredništvo si pridržuje pravico pregleda, izbire in krajšanja člankov ter spremembe naslovov. Glasilo je vpisano v razvid medijev za kulturo pod št. 764.

18. občinski praznik Občine Muta

V letošnjem letu Občina Muta in z njo vsi občani praznujemo 18. občinski praznik.

Praznovanje bo potekalo od 11. do 20. maja. V prvem tednu se bodo v povezavi šolstva, podjetništva in turizma razvrstile različne športne, kulturne, promocijske in zabavne prireditve.

Odbor za občinski praznik želi letos posebno pozornost izkazati podjetništvu Mute, ki je pomemben dejavnik pri razvoju kraja, zaposlovanju delovne sile in seveda tudi pridobivanju finančnih sredstev za delovanje Občine Muta. Mislim, da so šolstvo, podjetništvo in turizem področja, ki so neposredno povezana in njihovo sodelovanje lahko da velik doprinos kraju in njim samim.

Drugi del občinskega praznika pa bo zaznamoval visoki jubilej, 130 let obstoja Prostovoljnega gasilskega društva Muta. Tudi v tem tednu se bodo odvili številni slavnostni, kulturni, športni in zabavni dogodki.

Dragi občani Občine Muta, želja odbora za občinski praznik je, da prijetno in ponosno praznujemo občinski praznik, zato vas vabimo, da se udeležite prireditve in da skupaj zapišemo lep dogodek v zgodovino kraja Muta.

Skupaj nam bo uspelo.

Predsednik odbora za pripravo 18. občinskega praznika, Rudolf Koležnik

Občina Muta vabi na prireditve ob 18. občinskem prazniku

petek, 11. maj 2012

17.00

Športna dvorana Muta: **Srečanje košarkarjev Mute**
Organizator: Košarkarski klub Muta

19.00

Avditorij Mitnica: »**PRVI CVETOVI IN PRVO MAJSKO NEBO**« glasbeno-literarni večer z gosti
Organizator: KULTOMATERJI - mladinska kulturno umetniška skupina

sobota, 12. maj 2012

8.00-13.00

Osnovna šola Muta-Srednja šola Muta-Mitnica: **Šport špas - 5. dan druženja in gibanja vseh generacij**
Organizator: Osnovna šola Muta (Sodelujejo: Sadjarsko društvo Bobovec, Gobarsko društvo Ježek, PGD Muta, LD Muta, Zdravstveni dom Radlje, LK Muta, Policijska postaja Radlje ob Dravi, Radiomaterji Muta-Vuzenica in Srednja šola Muta)

10.00

Stadion Gortina: **Tekmovanje v paintballu**
Organizator: Športno in mladinsko društvo Gortina

12.00

Prireditveni prostor pri Mitnici: **30 let radioamaterstva Muta-Vuzenica** (predstavitev radijskih zvez)
Organizator: Radioamaterji Muta-Vuzenica

8.00-13.00

Muta-Bricnik-šotor ob Mitnici: **Pohod na Bricnik za vse občane** (prihod k Mitnici ob 13.00)
Organizator: Planinsko društvo Bricnik Muta

8.00-14.00

Gortina: **1. mednarodno srečanje starih vozil** (krožna vožnja Gortina-Muta-Avstija, prihod k Mitnici ob 14.00)
Organizator: MM Classic club Muta

10.00

Muta: **Srečanje gospodarstvenikov** (ogledi podjetji in znamenitosti Mute, predstavitev gospodarstva - razstava v avli OŠ Muta)
Organizator: Občina Muta

12.00-20.00

»Kajža« ob šotoru pri Mitnici: **Predstavitev in degustacija domačih kmečkih dobrot**
Organizator: Društvo za trajnostni razvoj Muta, Sadjarsko društvo Bobovec, Društvo kmetič, turistične kmetije

17.00

Predstavitev čolnarjenja: vožnja od Bučineka do Mitnice
Organizator: Čolnarsko društvo Bučinek

18.00

Šotor pri Mitnici: **NA KOROŠKEM JE FAJN** - otvoritev sezone splavarjenja
Organizator: Koroški splavarji

Priloga

20.00

Šotor pri Mitnici: **Zabava »TURIZEM IN PODJETNIŠTVO«** (zabava z ansamblom)
Organizator: Koroški splavarji in Občina Muta

nedelja, 13. maj 2012

10.00

Stadion Gortina: **Tekmovanje v paintballu**
Organizator: Športno in mladinsko društvo Gortina

13.00

Šotor pri Mitnici: **4. pikado turnir**
Organizator: Društvo invalidov Muta

17.00

Šotor pri Mitnici: **Tekmovanje harmonikarjev**
Organizator: Občina Muta

ponedeljek 14. maj 2012

17.00-19.00

Večnamenska dvorana v OŠPP Muta: **Svečana seja Občine Muta s podelitvijo občinskih priznanj in kulturnim programom**

petek, 18. maj 2012

9.00-14.00

Pred Gasilskim domom Muta: **Mednarodni festival »Igraj se z mano«**
Organizator: Medobčinsko društvo Sožitje

17.30

Pred Gasilskim domom Muta: **Gasilska vaja**
Organizator: PGD Muta v sodelovanju s PGD Vuzenica

18.00

Avla OŠ Muta: **Svečana seja Prostovoljnega gasilskega društva Muta ob 130. obletnici delovanja**
Organizator: Prostovoljno gasilsko društvo Muta

18.00

Športna dvorana Muta: **Zaključni koncert Zasebne glasbene šole Melodija Muta**
Organizator: Zasebna glasbena šola Melodija Muta

sobota, 19. maj 2012

8.00-13.00

Trg na Sp. Muti: **Kolesarski vzpon na Sv. Jernej**
Organizator: Društvo tabornikov Rod Bistrega potoka Muta

14.30

Pred Gasilskim domom Muta: **Koncert Pihalnega orkestra Muta**
Organizator: PGD Muta

15.30

Trg Mute: **Parada gasilskih enot**
Organizator: PGD Muta

16.00

Pred Gasilskim domom Muta: **Osrednja slovesnost ob 130. obletnici PGD Muta**
Organizator: PGD Muta

17.30

Šotor pri OŠ Muta: **Gasilska veselica: Navihanke in Werner**
Organizator: PGD Muta

nedelja, 20. maj 2012

9.00-13.00

Center Muta: **Tradicionalno kolesarjenje za vse generacije: Vsi kolesarimo**
Organizator: Športno društvo Muta

13.00-18.00

Igrišče Mitnica: **Turnir v malem nogometu za pokal Občine Muta**
Organizator: Klub malega nogometa Krokodilčki

18.00

Avla OŠ Muta: **Koncert MePZ Zvon Muta z gosti MePZ Peca iz Globasnice**
Organizator: MePZ Zvon Muta

19.00

Šotor pri OŠ Muta: **Zaključek občinskega praznika 2012**
Organizator: Občina Muta

Prenova gasilskega doma

Pred 130-imi leti je bilo ustanovljeno Prostovoljno gasilsko društvo Muta, kot takratna "Trška brizgalna", potem je bila Požarna bramba in sedaj Prostovoljno gasilsko društvo Muta. Ponosni smo, da imamo v našem kraju že tako dolgo tradicijo organiziranega varstva pred požari in drugimi nesrečami. Potrebne pa so stalne prenove vozil, opreme in tudi gasilskega doma. Sedanji gasilski dom je bil na Muti zgrajen leta 1977. Zgrajen je bil po takratnih standardih, ki pa današnjemu času, ko želimo povsod privarčevati pri energiji, ne ustreza več. Odločili smo se, da v jubilejnem letu v celoti obnovimo gasilski dom.

Streha je že tako puščala, da je ob močnejših nalivih pritekla voda v gasilsko dvorano. S sofinanciranjem občine je streha obnovljena. Veliko energije se

izgublja pri starih oknih, zato jih bo potrebno zamenjati. V notranjosti garaž gasilci sami polagajo izolacijo, preurejajo prostore in pleskajo, da bi bilo do praznovanja obletnice, ki bo **18. in 19. maja**, vse dokončano. Vse občane vabijo, da se jim pri tem delu pridružijo. Potrebno bo zamenjati tudi vrata in to s takšnimi, ki se bodo hitro odpirala in omogočala čim hitrejši izvoz.

Kot vidite, smo si gasilci zadali veliko nalog. Veseli smo, da so gospodarstveniki v naši občini in tudi od drugod pripravljeni pomagati s svojimi prispevki, vendar pa so stroški ogromni, zato bomo zaprosili za pomoč še več sokrajanov. Vsem, ki so že pomagali in še bodo, se najtopleje zahvaljujemo.

Jožica Vidovič

Prenovljen gasilski dom

Uprava občine Muta

Uradne osebe, ki so pristojne za posredovanje informacij javnega značaja Občine Muta, s sedežem Glavni trg 17, Muta, so:

Ksenija Ditinger	direktorica občinske uprave	ksenija.ditinger@muta.si, 02 8879-603
Nataša Jevšnikar	Višji referent za okolje in prostor	natasa.jevsnikar@muta.si, 02 8879-609
Sašo Pavlič	Koordinator za okolje in prostor V	saso.pavlic@muta.si, 02 8879-608
Milena Urnaut	Finančnik VII/1	milena.urnaut@muta.si, 02 8879-605
Marija Obronek	Finančnik V	marija.obronek@muta.si, 02 8879-605
Petra Verhnjak	Poslovni sekretar VI-tajništvo	petra.verhnjak@muta.si , 02 8879-600
Angelca Mrak	Koordinator V-za družbene dejavnosti	angelca.mrak@muta.si, 02 8879-604

Obvestila

- “Prvomajska potepanja po Primorski s Planinskim društvom Radlje od 27. 4. do 1. 5. 2012”
- 30. 4. 2012: KRESOVANJE (ob 20.00 promenadni koncert PO Muta v centru Sp. Mute, ob 20.30 BAKLADA - pohod z baklami do Mitnice in kresovanje, organizatorja sta Športni klub Spodnja Muta in Občina Muta)
- 27. 5. 2012 ob 9.30: 48. TABORNIŠKI TEK, organizator: Društvo tabornikov Rod Bistrega potoka Muta, lokacija: igrišče pri OŠ Muta)